

Pełczyńskiego Tadeusza, gen.

Dzielnice: Bemowo

Osiedla: Górcze

Atrybuty: Nazwy pamiątkowe Od polskich postaci historycznych

Rok utworzenia nazwy: 1999

Opis

Tadeusz Walenty Pełczyński (1892-1985) - generał brygady Wojska Polskiego. Był rodowitym warszawiakiem, tu uczęszczał do Gimnazjum gen. Pawła Chrzanowskiego (dzisiejsze XVIII LO im. Jana Zamoyskiego), w którym wg niektórych źródeł otrzymał świadectwo dojrzałości (wg innych miał je otrzymać we Włocławku). Później wyjechał do Krakowa, gdzie studiował medycynę na Uniwersytecie Jagiellońskim. Już wówczas związał się z "Sokołem" i "Zet-em", działał również w miejscowym oddziale Towarzystwa "Strzelec". Na początku I wojny światowej był medykiem zmobilizowanym przez Niemców do pracy w obozie jenieckim dla Rosjan. Niespełna rok później został zdemobilizowany i znalazł się w 6. Pułku Piechoty Legionów, gdzie objął dowództwo najpierw plutonu, następnie zaś kompanii. Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości nie podjął przerwanych studiów medycznych, za to ukończył Wyższą Szkołę Wojenną w Warszawie, uzyskując tytuł naukowego oficera Sztabu Generalnego. Krótko związany był ze Szkołą Podchorążych Piechoty, kolejne kilka lat z Oddziałem II Sztabu Generalnego WP, najdłużej sprawując funkcję szefa polskiego wywiadu i kontrwywiadu. Przez trzy lata - oddelegowany do Wilna - dowodził stacjonującym tam 5. Pułkiem Piechoty Legionów. Podczas okupacji hitlerowskiej wstąpił do Służby Zwycięstwu Polski, później był członkiem Związku Walki Zbrojnej, obejmując funkcję Komendanta Okręgu Lubelskiego. Dość szybko zagrożony aresztowaniem przez gestapo powrócił do stolicy. Był tu zastępcą a potem szefem sztabu Komendy Głównej ZWZ a od VII 1943 roku również zastępcą komendanta głównego AK, generała Tadeusza "Bora" Komorowskiego. Kilka tygodni później został awansowany do rangi generała brygady. Specjalizował się w akcjach sabotażowych, dlatego też optował za udziałem rodzinnego miasta w planowanej akcji "Burza". Jego liczne kontakty z wysłannikami Rządu Londyńskiego (m.in. Leopoldem Okulickim) miały ogromny wpływ na decyzję AK o wybuchu Powstania Warszawskiego. Podczas zrywu walczył na Woli i Starym Mieście, 20 VIII zaś przedostał się kanałami do odciętego od miasta Żoliborza, skąd zamierzał odciąć Niemcom możliwość dotarcia do Puszczy Kampinoskiej. Niestety, rozgromiony przy Dworcu Gdańskim z trudem uszedł z życiem i zmuszony był powrócić do Śródmieścia. 4 IX podczas obrony gmachu PKO (dziś Poczty Głównej) u zbiegu ul. Jasnej i Świętokrzyskiej został ciężko ranny w głowę. Do chwili kapitulacji przebywał w szpitalu, później dostał się do niewoli i poprzez obozy w Murnau i Langwasser trafił do Colditz. Po wyzwoleniu pozostał na emigracji - zamieszkał w Londynie, gdzie początkowo był szefem gabinetu Naczelnego Wodza oraz przewodniczącym Komisji Historycznej AK. Później wraz z żoną prowadził Dom Kombatanta "Antokol" w Chislehurst pod Londynem, przewodnicząc Radzie Studium Polski

Podziemnej. Komunistyczne władze Polski już w 1946 roku pozbawiły go polskiego obywatelstwa. Był współautorem emigracyjnej monografii "Armia Krajowa w dokumentach". Zmarł w Londynie i tam spoczął.

Ciekawostki

Stan obecny:

Nr 30: Stowarzyszenie Amazonek „Żonkil.

Data nadania nazwy: 1999.04.12. Wcześniej nazywała się Tobruk.
